

Попова І.А., Отман Д.Ш.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків

Особливості відпуску лікарських засобів у Німеччині

ira_porova_dik@ukr.net

Вступ. Успіх німецької фармацевтичної продукції на світовому ринку зумовлений високою якістю препаратів, що досягається найсуворішим дотриманням міжнародних стандартів GMP (належна виробнича практика – скорочення від good manufacturing practice) за їх виробництво. Німецька фармацевтика посідає 4 місце на світовому ринку після Китаю, США та Японії. За прогнозами експертів, до 2025 року Німеччина стане третім найбільшим виробником фармацевтичної продукції, обігнавши Японію. У Німеччині ведеться суворий контроль продажу медикаментів. Мета - запобігання самолікуванню пацієнтами, безконтрольному використанню сильнодіючих препаратів.

Виходячи з вищенаведеного **метою дослідження** є визначення особливостей рецептурного відпуску у Німеччині.

Матеріали та методи. У дослідженні використано методи аналізу і синтезу; метод порівняння; системно-аналітичний

Отриманні результати. Результати дослідження довели що більшість препаратів у Німеччині відпускається за рецептом. Повний перелік та інформацію щодо медикаментів, на які потрібен рецепт, надає так званий Червоний список або Rote List. Список щорічно оновлюється та випускається компанією Rote List Service як у друкованому варіанті, так і в електронному вигляді. Станом на 2016 Червоний список містив понад 9 тис. препаратів. Але є список ОТС, що визначає перелік ліків, які доступні без участі фахівця. Лист винятків складається спеціальною комісією. Окрім лікарів, комісія включає представників лікарняних кас.

Рецепт виписує лікар після огляду хворого. Існує 6 видів рецептів вони відрізняються за кольором, строком дії та чи покриває медичне страхування виписаний препарат.

Так, рожевий рецепт видають тим, хто застрахований у державній лікарняній касі та отримує допомогу. З моменту виписки Rosa Rezept діє чотири тижні або 30 днів - лікарняні каси в різних містах регулюють терміни по-різному. За рожевим рецептом можна отримати будь-які ліки, які покриває медстрахування пацієнта.

Блакитний рецепт виписують клієнтам приватних лікарняних кас. Ліки за таким рецептом оплачує сам пацієнт. У деяких випадках блакитний рецепт отримують ті, хто застрахований у державних касах. Це означає, що виписаний препарат не покривається медстрахуванням.

Зелений рецепт отримують пацієнти як державних, так і приватних лікарняних кас. Вартість препаратів пацієнт оплачує самостійно та повністю. Ліки, що виписуються по зеленому бланку, можна отримати без призначення – гомеопатія, засоби на основі трав. Вони призначаються, наприклад, як допоміжні на фінальному етапі терапії.

Жовтий рецепт – це жовтий бланк із червоними цифрами призначений для одержання лікувальних препаратів, які підпадають під дію Закону про наркотики. До них відносяться сильнодіючі опіати для зняття сильного болю, а також препарати замісної терапії. Скористатися таким рецептом можна протягом семи днів із моменту отримання. Рецепт складається з трьох частин: одна частина залишається у лікаря та фармацевта для документування, а інша частина направляється до страхової медичної компанії для виставлення рахунку.

Білий рецепт діє протягом шести днів, за ним відпускаються деякі активні речовини. Серед них, наприклад, такі препарати, як талідомід, леналідомід та помалідомід (седативні).

Також, слід зазначити, що замість паперових у 2022 році запровадили електронні рецепти. "Формою пред'явлення" електронного рецепта є смартфон пацієнта з виведеним на дисплей рецептурним кодом. Таким чином, лікарські практики та аптеки будуть розвантажені від паперових рецептів. Це дозволяє більше часу приділяти власне обслуговуванню клієнтів. Також, електронний рецепт не можна втратити або зім'яти, як паперовий рецепт. Зім'ятий паперовий

рецепт часто стає нечитаним, що може послужити помилкою при видачі ліків або ліків не в тому дозуванні. Зрештою, паперовий рецепт не складно підробити, а електронний рецепт - підробити практично неможливо.

Окрім того, електронні рецепти захищають персональні дані клієнтів. І вводять їх на підставі Закону про захист електронних даних пацієнтів у медичній телеінфраструктурі (Gesetz zum Schutz elektronischer Patientendaten in der Telematikinfrastruktur, PDSG), який було прийнято у 2020 році.

Висновки. Результати дослідження довели що відпуск препаратів у Німеччині дуже відрізняється від України, ми маємо лише два види рецептів у той час в Німеччині їх є аж 6. Але позитивним моментом в обох країнах є провадження електронного рецепту. Фармацевт, таким чином, не витрачає час пацієнта на у розбір почерку лікаря, й відповідно більше приділяє уваги споживачу. Окрім цього, підробка рецептів неможлива, бо всі дані приходять на особистий номер пацієнта, який вказаний у декларації. Така система також виключає втрату рецепту, бо завжди є електронне підтвердження. Е-рецепт також спростить процес відпуску рецептурних препаратів в аптеках. Аптекам більше не потрібно формувати спеціальні звітності та роками зберігати паперові рецепти. Відтепер це автоматизовано системою. За допомогою функціоналу електронного рецепта аптеки зможуть додатково працювати за державною програмою реімбурсації “Доступні ліки”. Завдяки співпраці з медичними інформаційними системами, аптечні заклади отримають сучасний та ефективний інструмент обліку та автоматизації процесів у закладі, а також використовувати інші технічні можливості МІС.

Також, слід зазначити, що медичне страхування в Україні покриває повну вартість незначної кількості ліків, а також більшість препаратів в Україні споживачі звикли купувати без рецепту. Зазвичай лікар виписує тільки діючу речовину, а пацієнт сам приймає рішення про покупку відповідно до власного бюджету.